

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมการป้องกันภาวะขาดสารไอโอดีนของประชาชน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวอรพิน รังษีสถาวร

สาขารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผศ. ดร. ชวพรพรรณ	จันทร์ประสิทธิ์	ประธานกรรมการ
ผศ. ชูศรี	วงศ์เครือวัลย์	กรรมการ
รศ. กรรณิการ์	พงษ์สนิห์	กรรมการ
รศ. ชมนาด	พจนามาตร์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมและความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันภาวะขาดสารไอโอดีนของประชาชนในเขตอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นผู้ปรุงอาหารที่ถูกสุ่มเป็นตัวแทนของครัวเรือนจำนวน 181 หลังคาเรือน รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การทดสอบไค-สแควร์ และการจัดหมวดหมู่แยกประเภทในการนี้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาพบว่า ในส่วนของพฤติกรรมการป้องกันภาวะขาดสารไอโอดีนทั้งในการบริโภคเกลือเสริมไอโอดีนและอาหารทะเล พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 95.0 บริโภคเกลือเสริมไอโอดีนโดยที่ร้อยละ 80.8 บริโภคเกลือเสริมไอโอดีนเป็นประจำทุกวัน และเกือบทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 98.9) บริโภคอาหารทะเล โดยที่ร้อยละ 84.4 บริโภคอาหารทะเลสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ในด้านความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันภาวะขาดสารไอโอดีนของประชาชน สรุปได้ดังนี้

การรับรู้โอกาสเสี่ยงและความรุนแรงต่อการเกิดภาวะขาดสารไอโอดีน กลุ่มตัวอย่างคิดว่าวัยเด็กมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดภาวะขาดสารไอโอดีนมากที่สุด และภาวะดังกล่าวมีความรุนแรง ส่วนการรับรู้ภาวะคุกคามของภาวะขาดสารไอโอดีน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่าภาวะดังกล่าวเป็นสิ่งที่น่ากลัว

การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันภาวะขาดสารไอโอดีน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่าการบริโภคเกลือเสริมไอโอดีนและอาหารทะเลมีประโยชน์ในการป้องกันภาวะขาดสารไอโอดีน ทั้งต่อตนเองและบุคคลทั่วไปทุกกลุ่มอายุ และการรับรู้ดังกล่าวมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการป้องกันภาวะขาดสารไอโอดีนอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังคิดว่าไม่มีอุปสรรคแต่อย่างใดในการบริโภคเกลือเสริมไอโอดีนและอาหารทะเล สำหรับสิ่งชักนำให้ปฏิบัติ ส่วนใหญ่จะเป็นคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งพบว่าคำแนะนำดังกล่าวมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการป้องกันภาวะขาดสารไอโอดีนอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันภาวะขาดสารไอโอดีนให้ประสบผลสำเร็จ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาถึงแนวคิดของความเชื่อด้านสุขภาพ โดยเฉพาะการเผยแพร่ความรู้ ข่าวสาร และคำแนะนำเกี่ยวกับประโยชน์ของการป้องกันและธรรมชาติของภาวะขาดสารไอโอดีนให้แก่ ประชาชนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

Independent Study Title Prevention Behavior of Iodine Deficiency Among Villagers of Chiang Doa District Chiang Mai Province

Author Miss Orapin Rangseesakhon

Master of Public Health

Examining Committee	Asst. Prof. Dr. Chawapornpan	Chanprasit	Chairman
	Asst. Prof. Chusri	Wongkruawan	Member
	Assoc. Prof. Kannikar	Pongsanit	Member
	Assoc. Prof. Chomnard	Potjanamart	Member

Abstract

The main purpose of this descriptive study were to examine preventing behavior of iodine deficiency, as well as the health belief regarding such behavior among villagers of Chiang Dao District, Chiang Mai Province. The study sample, which was drawn randomly, consisted of 181 persons who prepared food for family member. Data were obtained through interviewing using interview schedule developed by the investigator, and were analyzed by descriptive statistics, chi-square test and categorization in case of qualitative data.

The major findings showed that regarding preventing behavior of iodine deficiency in terms of the consumption of iodized salt and seafood, it was found that the majority of the study sample (95 percent) consumed iodized salt, with 80.8 percent of them adopted iodized salt regularly in daily life. With regard to the consumption of seafood, 89.8 percent of the sample consumed seafood, with 84.4 percent of them had seafood at least once a week. Concerning health belief regarding preventing behavior of iodine deficiency, it can be summarized as follows.

With regard to perceived susceptibility and severity, the study sample thought that children has the highest risk to iodine deficiency, and this condition was considered severe. According to perceived threat, it was found that the majority of the sample believed that the condition of iodine deficiency was fearful.

Regarding perceived benefit, the majority of the study samples accepted that consuming iodized salt and seafood were directly beneficial to prevention of iodine deficiency in both general people and themselves. Also, such perception was highly associated with preventing behavior of iodine deficiency. Concerning the perceived barrier, according to the majority of the sample, there was no barrier for preventing behavior of iodine deficiency. As far as cue of action was concerned, the advice of health personnel played a significant role in promoting the performance of preventing behavior of iodine deficiency and it was associated significantly with preventing behavior of iodine deficiency.

Hence, these results indicate that to achieve the promotion of sustainable health preventive behavior of iodine deficiency, it is important to take health belief model into account, in particular the distribution of public information regarding the significance of continuous consumption of iodized salt and seafood as well as the nature of iodine deficiency.